

Drodzy uczniowie klas 4-8!

Biblioteka szkolna też działa zdalnie!

Pamiętajcie, że jesteśmy z Wami cały czas choć na odległość!

Drodzy uczniowie Święta tuż, tuż chcemy Was wprowadzić w świąteczny klimat.

LEGENDA O „CICHEJ NOCY”

„Cicha noc” to jedyna kolęda, która jest śpiewana na całym świecie, a jej słowa zostały przetłumaczone na niemal wszystkie języki.

Aż trudno uwierzyć, że powstała z winy ... kota.

Na pograniczu Austrii i Niemiec, wysoko w Alpach, leży mała wioska Oberndorf.

W wigilijny dzień 1818 roku ksiądz proboszcz

Joseph Mohr został zaproszony do najbiedniejszej we wsi rodziny, aby ochrzcić chore, nowo narodzone dziecko.

Gdy ksiądz przybył do domu, zobaczył scenę jakby żywcem wziętą z Ewangelii: warunki ubogie jak w betlejemskiej stajence i mamę, tulącą śpiące dzieciątko.

Ten widok tak bardzo wzruszył księdza Josepha, że po powrocie ułożył piękny wiersz, który zaczynał się od

„Cicha noc, święta noc”.

Tymczasem w wioskowym kościółku

organista i nauczyciel muzyki,

pan Franz Gruber,

ćwiczył na organach pieśni na uroczystość Bożego Narodzenia.

Nagle organy przestały działać .

Okazało się, że jakiś kot przedziurawił pazurami miech, który przekazywał powietrze do piszczałek.

Sytuacja była niewesoła:

pan naprawiający instrumenty muzyczne mieszkał w miejscowości, do której trzeba iść ponad dzień.

Niemożliwe było, aby organy zostały naprawione przed świętami.

Pan organista powiadomił o tym nieszczęściu księdza proboszcza.

Ksiądz Joseph nie przejął się tym za bardzo,

lecz przeczytał napisany przed chwilą wiersz.

Organista był tym tekstem wzruszony i postanowił ułożyć do niego melodię.

Na szczęście pan Franz Gruber miał w domu gitarę, więc przyniósł ją i na niej skomponował odpowiednie dźwięki. Dokładnie w noc Bożego Narodzenia 1818 roku,

w czasie pasterki pan Gruber, zaczął grać pierwsze akordy na gitarze, a ksiądz proboszcz zaintonował: „Cicha noc, święta noc”.

Wierni szybko podchwycili prostą melodię, jakby ją znali od lat.

W następnych dniach kolęda rozbrzmiewała we wszystkich domach w małej alpejskiej wiosce, a po upływie niewielu lat podbiła cały świat.

Jak Boże Narodzenie obchodzi się w...

...Indonezji:

Boże Narodzenie jest oznaką radości i czegoś nowego, lepszego.

Wszyscy cieszą się, że będą nowe kolędy, tańce i ubrania.

Wszystko to po to, abywg tradycji,

dostojnego gościa –Jezusa, przywitać jak najlepiej.

Jednakże w domu nie ma choinek

(w niektórych rejonach choinki w ogóle nie rosną), zastępują je inne drzewka.

Pasterka odprawiana jest wieczorem.

Wódz ubrany w tradycyjny strój,

z kogutem wita wszystkich w tamtejszym języku.

Następnie przenosi się Pana Jezusa do żłóbka,

a po mszy ludzie odwiedzają się nawzajem

i przekazują sobie „siłę turahmi”–po arabsku tzw. znak pokoju Chrystusa

...Indiach:

Wg zwyczaju, zawsze na święta

–zarówno chrześcijanie, hindusi jaki muzułmanie

–kupują nowe ubranie.

Tradycyjnie na ok. 10 dni

przed Bożym Narodzeniem

zaczynają się wielkie przygotowania świąteczne.

Mieszkańcy dekorują ulice, domy i kościoły,

malując różne wzory na podłogach i przed domami.

Podczas świąt organizowany jest konkurs na szopkę,

którą stawia się zazwyczaj w widocznym miejscu przed domem.

Wszystkie eksponaty ogląda i ocenia specjalna parafialna komisja.

Przed kościołem po uroczystej mszy przez całą noc trwają różne loterie,

a dzieci chodzą od domu do domu prosząco błogosławieństwo

...Anglii:

Anglicy już w połowie listopada

zaczynają świąteczne przygotowania.

Zaczynają od kupowania gwiazdkowych prezentów dla rodziny i znajomych.

Główne ulice w Londynie –Oxford i Regent Street
wyglądają w tym okresie najpiękniej,
a na Trafalgar Square można spotkać większość mieszkańców miasta,
gromadzących się wokół olbrzymiej choinki
postawionej obok pomnika Nelsona,
która jest tradycyjnym darem Norwegów
od czasów II wojny światowej.

Tam też, podczas świąt, wraz z występującymi chórami
z różnych stron świata, śpiewają kolędy.

Anglicy nie obchodzą Wigilii.

Świąteczny posiłek spożywają
w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia.

Tradycyjnym daniem jest pieczony indyk nadziewany kasztanami,
zupa żółwiowa oraz tzw. christmas pudding –rodzaj deseru.

W drugi dzień świąt zwanym dniem pudełek –Boxing Day
otwiera się otrzymane prezenty

... Argentynie:

Tutaj święta Bożego Narodzenia obchodzone są bardzo hucznie.

Przy ogromnym stole mieszkańcy wraz rodziną bawią się i żartują.

Głównymi najważniejszym daniem jest pieczony prosiak,
a dopiero o północy zaczyna się konsumowanie słodczy,
zabawa i tańce do samego rana.

W tych harcach uczestniczą również dzieci.

Tego dnia nie ma zwyczaju obdarowywania się prezentami,
jest to praktykowane w dniu Trzech Króli –6 stycznia

...Australii:

Ze względu na klimat, święta Bożego Narodzenia w Australii spędza się w niecodziennej
scenerii.

W ten najważniejszy dzień mieszkańcy gromadzą się na plażach,
rozkładają śnieżnobiałe obrusy, na których nie brak niczego.

Są tam –podobnie jak w innych krajach -pieczone indyki,
małe ciasteczka z bakaliami

wymyślnych kształtach, owocowe puddingi i ciasto, przypominające polski keks.

W tym dniu plaże przypominają jeden wielki świąteczny stół.

Nie brakuje również prezentów, które można znaleźć pod choinką, w ogromnej wełnianej
skarpecie.

Australijczycy rozdają je sobie w domu, po „wielkiej uczcie” na plaży.

Oprócz tego wysyłają wszystkim znajomym kartki świąteczne, a otrzymane prezentują
pod choinką.

... Grecji:

Podobnie jak w pozostałe dni w roku,

Grecy wieczór wigilijny najchętniej spędzają poza domem,

spotykając się z przyjaciółmi w barach, klubach i restauracjach. Domowa wieczerza wigilijna spożywana jest o bardzo późnej porze. Najważniejszym daniem jest faszerowany indyk, z pikantnym, ryżowo -mięsnym nadzieniem.

Boże Narodzenie trwa tutaj chyba najdłużej na świecie, bo aż 12 dni.

Dwukrotnie w tym czasie Grecy obdarowują się nawzajem nieprawdopodobną liczbą prezentów: w wieczór wigilijny i w noc sylwestrową, kiedy to przynosi je ktoś... święty Bazyli

... Hiszpanii

W tym kraju bardziej świątecznie niż Boże Narodzenie obchodzi się święto Trzech Króli.

Wtedy to do miasta zawija statek, który na swym pokładzie przywozi Władców wraz z ich wielbładami.

Nawiązując do ich tradycji Hiszpanie podczas tego święta odwiedzają znajomych i rozdają prezenty.

Tradycyjnym daniem jest keks – ciasto, w którym zapieka się drobne niespodzianki, np. monety.

Kto na nie trafi, ma obowiązek upiec keks za rok.

Nowy Rok jest witany przez mieszkańców Hiszpanii zazwyczaj na ulicach miast.

Z wybiciem północy wg sylwestrowego zwyczaju – tak zwanych „winogronowych wróżb”,

należy pomyśleć życzenie i zjeść winogrona, które z tej okazji można kupić na ulicznych straganach

...USA:

Święta w USA trwają tylko jeden dzień – rozpoczynają się i kończą 25 grudnia.

Wigilia i post nie są tam znane, a drugi dzień Bożego Narodzenia jest normalnym dniem pracy.

Cały okres przedświąteczny, który zaczyna się dzień po największym święcie Ameryki – Święcie Dziękczynienia (czwarty piątek listopada)

jest właściwym okresem świąt – to tak jakby święta przed świętami.

Najbardziej odczuwa się to na ulicach miast i w sklepach, gdzie pełno jest sztucznego śniegu, św. Mikołajów, sań zaprzęzonych w renifery i rozbrzmiewających z głośników kolęd.

Ludzi ogarnia szal kupowania gwiazdkowych prezentów – najpierw wykupują co się da, a po świętach oddają z powrotem.

Tradycja nakazuje otwierać prezenty w wieczór Bożego Narodzenia, ale już po skromnym śniadaniu, zazwyczaj u dzieci zwycięża ciekawość i niespodzianki zostają rozpakowane.

Oczywiście obowiązkowo jest choinka, stroiki na drzwiach i tradycyjny pieczony indyk

... Szwecji:

Okres Bożego Narodzenia rozpoczyna się tutaj podobnie jak w Polsce, czyli z pierwszym dniem Adwentu - na 4 tygodnie przed Wigilią.

Szczególnie uroczą się obchodzi dzień 13 grudnia – tzw. Świętą Łucję.

Wczesnym rankiem tego dnia wyrusza pochód dzieci-przebierańców.

Dziewczynki ubierają się w proste, białe, długie sukienki.

Niektóre z nich mają na głowie koronę ze świeczek, inne srebrny łańcuszek, a w rękach trzymają świece.

Chłopcy przebierają się za krasnale i pierniczki lub zakładają długie koszule z papierowym

białym rożkiem na głowie, a w ręku mają gwiazdę.

Tradycyjnymi smakołykami są pierniczki i szafranowe bułeczki o różnych kształtach.

Dzień przed Wigilią rodzina spotyka się wspólnie na tzw. „dopp i grytan”, gdzie spożywają specjalnie na ten cel upieczony chleb maczany w podgrzany sosie.

Podczas Wigilii na tzw. szwedzkim stole znaleźć można potrawy, tj.: śledzie przyrządzane na różne sposoby, wędzonego łososia i węgorza, galaretkę cielecą, kielbaski, pasztety, szynkę i małe kulki z mielonego mięsa, różnego rodzaju kapusty oraz mnóstwo słodkości.

Jak widać Wigilia luteraska nie jest postna

–jedyną postną potrawą jest tzw. lutfisk –specjalnie przyrządzona i podana ryba.

Podobnie jak w innych krajach po kolacji przychodzi czas na Mikołajkowe prezenty, śpiewy i tańce wokół choinki.

POLSKIE TRADYCJE ŚWIĄTECZNE

Choinka, opłatek, wypatrywanie pierwszej gwiazdy, prezenty,

wizyta św. Mikołaja, kolędy, karp w galarecie ...chyba każdy zna te bożonarodzeniowe tradycje.

Czy wiesz skąd one się wzięły?

Na przykład choinka wzięła się od czubka jodły, który niegdyś wieszano pod sufitem, aby chronić dom oraz mieszkańców od złych mocy.

W dzisiejszej formie,

w Polsce jest znana dopiero od XVIII w.,

gdy została sprowadzona z Niemiec.

Początkowo Kościół nie chciał pozwolić na ten zwyczaj, ponieważ był on pogański, ale szybko nadał choince chrześcijańskie znaczenie „biblijnego drzewa wiadomości dobra i zła”.

Choinka jest symbolem drzewa, z którego Adam i Ewa zerwali owoce.

Opłatek pierwszy raz pojawił się za czasów Mojżesza.

Był również spożywany przez Chrystusa podczas ostatniej wieczerzy, lecz wtedy występował jako zdrowy, niekwaszony chleb.

Opłatki, które dziś znamy,

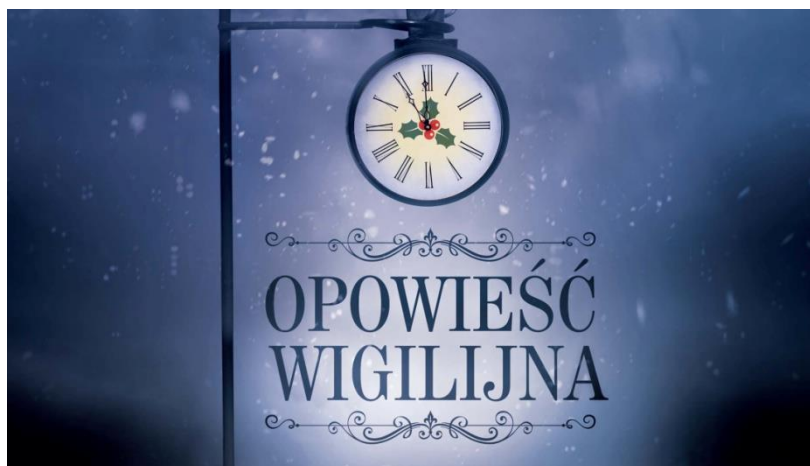
jako pierwsi zaczęli wypiekać zakonnicy z klasztoru benedyktyńskiego we Francji.

Stamtąd rozpowszechniły się na całą Europę.
Prezenty wręczano, gdy pojawiła się na niebie pierwsza gwiazdka.
Z czasem zwyczaj wypatrywania jej przeszedł na dzieci,
ponieważ one były najbardziej zainteresowane podarunkami.
Sam obyczaj obdarowywania tłumaczy się na dwa sposoby.
Pierwsza wersja mówi,
że przejęliśmy go od protestantów –
podarki dostajemy od małego Jezusa.
Drugi jest kojarzony z postacią świętego Mikołaja,
który był biskupem Miryi rozdawał swój majątek biednym.
Kolędy (właściwie: calendae)
w starożytnym Rzymie były świętem początku miesiąca.
Rzymianie hucznie biesiadowali, śpiewali,
a w styczniu (na Nowy Rok) składali sobie życzenia.
Następnie kolęda przekształciła się w pieśń bożonarodzeniową,
która opowiada o narodzeniu Chrystusa.
Kolejną tradycją jest 12 potraw. Liczba wzięła się od 12 apostołów.
Każdej z nich powinno się spróbować,
według tradycji ma to zapewnić szczęście w kolejnym roku.
Najbardziej znane potrawy to: barszcz z uszkami, karp w galarecie,
kapusta z grzybami, pierogi z kapustą, kompot z suszonych owoców.

Z LEKTURĄ SZKOLNĄ ZA PAN BRAT

Stary kupiec, **Ebenezer Scrooge**, znany ze swego skąpstwa, powraca w Wigilię Bożego Narodzenia do domu po pracy w swoim kantorze. Tam **zjawia mu się duch jego wspólnika, Jakuba Marley'a**, który ostrzega: jeśli Scrooge się nie zmieni, po śmierci czeka go wieczna męka. Zjawa zapowiada także **odwiedziny trzech innych duchów**, dzięki którym los starego skąpca może się odmienić. Duchy rzeczywiście przybywają i ukazują Ebenezerowi przeszłość, terażniejszość i przyszłość (jeśli jego życie się nie zmieni).

Po tych wizytach **skąpiec ulega wielkiej przemianie**. Podwyższa pensję pracownikowi, opiekuje się jego kalekim synkiem, Małym Timem, i hucznie obchodzi każde Boże Narodzenie.

Czytaj więcej na https://www.bryk.pl/lektury/karol-dickens/opowiesc-wigilijna.streszczenie-krotkie#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox

Plan wydarzeń

1. Śmierć Marleya, Scrooge właścicielem firmy.
2. Postępowanie Scrooge'a:
 - a. obojętność wobec nędzy innych,
 - b. surowy stosunek do pracowników,
 - c. obojętność wobec siostrzeńca.
3. Wieczór wigilijny i odwiedziny trzech duchów:
 - a. Duch Wigilijnej Przeszłości: wędrówka w krainę dzieciństwa i młodości;
 - b. Duch Tegorocznego Bożego Narodzenia: wędrówka po ulicach miasta, poznanie losu biedaków, ich szlachetności i godności, los Maleńkiego Tima;
 - c. Duch Przyszłych Wigilii: smutna przyszłość samotnego, starego Ebenezera.
4. Cudowna przemiana - Ebenezer wielkim dobroczyńcą, wspaniałym wujaszkiem, dobrym pracodawcą i przyjacielem rodziny Cratchitów.

Charakterystyka bohaterów

Bohaterowie realni

Ebenezer Scrooge - bohater główny, człowiek w podeszłym wieku, w chwili rozpoczęcia się akcji utworu jest właścicielem kantoru, prawdopodobnie jest bogaty. Bohater to starszy człowiek, którego cechy takie jak: oziębłość, chłód, obojętność można wyczytać z jego twarzy: „*Oziębłość natury zmroziła jego stare rysy, wyostrzyła długi nos, pokryła bruzdami policzki, obwiodła oczy czerwoną obwódką, zabarwiła sinością wąskie wargi, dźwięczała ostrą nutą w zgrzytliwym głosie, usztywniła chód*”. O ludziach pokroju Scrooge'a mówi się, że mają odpychający wygląd.

Podstawową cechą bohatera było jego **chorobliwe skąpstwo**, które ujawniało się na każdym kroku. Spędzał życie nad księgami rachunkowymi, wciąż obliczając, kalkulując zyski i straty. Nie miał przyjaciół, którzy mogliby „okradać” go z cennych chwil tej rachuby. Swego kancelistę, Boba, nazwał złodziejem tylko dlatego, że musiał dać mu wolny dzień w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia. Ebenezer, mimo olbrzymiego majątku, był obojętny na los ubogich, chociaż był nimi otoczony: pomoc przydałaby się w pierwszym rzędzie kanceliście i jego choremu synkowi, a także rzeszom potrzebujących, o których wsparcie proszą przybyli do Scrooge'a w wieczór wigilijny kwestarze.

Bohater jest **skąpy nawet w uczuciach**. Nie kłania się ludziom na ulicy. Jest okrutny wobec siostrzeńca, który cierpliwie prosi go, by zjawił się jako gość na obiedzie świątecznym.

Ebenezer Scrooge po pamiętnej nocy wigilijnej: wesoly i rześki wyskakuje z łóżka wczesnym rankiem, wykrzykuje: „... *jestem szczęśliwy niczym anioł niebieski. ... Wesolych świąt życzę wszystkim ludziom na ziemi! Pomyślnego Nowego Roku życzę całemu światu!*”. Posyła rodzinie Boba Cratchita, swego kancelisty, ogromnego indyka, dla Małego Tima staje się jak drugi ojciec. Staje się najlepszym przyjacielem tej rodziny i wspaniałym pracodawcą. Ofiaruje olbrzymią część swego majątku na potrzeby ubogich. Nawiązuje serdeczne stosunki z rodziną swego siostrzeńca, Freda. **Ludzie mówią: „że jak nikt umie święcić Boże Narodzenie”**.

Fred - bohater epizodyczny, siostrzeniec Ebenezera Scrooge'a. Jest jedynym synem siostry Ebenezera. Jest człowiekiem bardzo młodym, zakochanym w swojej nowo poślubionej żonie. Pogodny, miły, uśmiechnięty, życzliwy w stosunku do otoczenia, potrafi się cieszyć każdą chwilą życia. Pomimo tego, że Ebenezer odtrąca jego przywiązanie - nie żywi do niego urazy, a jedyne, co odczuwa w stosunku do „starego sknery” to głębokie współczucie.

Bob Cratchit - bohater drugoplanowy, kancelista pracujący w kantorze Scrooge'a. To człowiek bardzo religijny i bogobożny. Bardzo dobry ojciec wielodzietnej rodziny. Upokorzenia swojego plenipotenty znosi z pokorą. Jest sumiennym i oddanym pracownikiem.

Mały Tim - bohater epizodyczny, syn Boba, jest niepełnosprawnym dzieckiem - chodzi o kulach. To chłopiec bardzo wrażliwy i pomimo choroby - pogodny. Jest umiłowanym synem i bratem.

Bohaterowie nierealni, fantastyczni

Jakub Marley - bohater epizodyczny, wspólnik Scrooge'a, w chwili kiedy rozpoczyna się akcja opowieści, mija siódma rocznica jego śmierci. Za życia zachowywał się tak samo jak Ebenezer: najważniejsze były dla niego interesy. Nie liczył się z ludźmi, nie posiadał rodziny. Po śmierci za karę tuła się po świecie, ciągnąc za sobą łańcuch, który ukuł sobie za życia, musi pokutować za popełnione grzechy. Przybywa do Scrooge'a w postaci widma, by ostrzec go i pomóc w uniknięciu podobnego losu.

Występują również:

- Duch Wigilijnej Przeszłości,
- Duch Tegorocznego Bożego Narodzenia,
- Duch Przyszłych Wigilii.

Czas i miejsce akcji

Wydarzenia rozgrywają się w dzień **wigilii Bożego Narodzenia**, w noc wigilijną i w święta, w **Londynie** oraz w małym miasteczku, gdzie dorastał Ebenezer Scrooge.

Geneza utworu i gatunek

GENEZA: Opowieść wigilijna to najbardziej znany utwór Karola Dickensa. Należy do cyklu tzw. opowieści bożonarodzeniowych. Powstała około 1843 r. Wydarzenia mają miejsce w **Londynie** w domu kupca Ebenezera Scrooge'a i w jego kantorze, w wigilię Świąt Bożego Narodzenia, w **XIX wieku**. **Treścią** opowieści jest **przygoda** głównego bohatera, **Ebenezera Scrooge'a**, człowieka bardzo skąpego, który pod wpływem trzech duchów podczas jednej nocy **przeżywa wielką przemianę** i staje się serdeczny, ofiarny, miłosierny.

GATUNEK: Opowiadanie - zostało skonstruowane jak kolęda: zamiast na rozdziały, jest **podzielone na strofki**, jest ich pięć. **Narrator nie ujawnia się** bezpośrednio. Mimo to z jego komentarzy i uwag do wydarzeń możemy się zorientować co pochwała, a co gani, czyli jaki jest jej stosunek do przedstawianej rzeczywistości. Narrator nie bierze udziału w wydarzeniach, nie należy do świata przedstawionego, za to zna myśli i uczucia postaci. Wie o ich przeszłości a nawet przyszłości. Taki typ postaci mówiącej nazywamy **narratorem abstrakcyjnym i wszechwiedzącym**. Narrator wypowiada się w **trzeciej osobie**.

W tok opowiadania wplecione są liczne komentarze i sugestie (dyskretne wypowiedzi) narratora kształtujące stosunek czytelnika do postaci. Jest to typowy przykład **gawędy**.

Problematyka

Dickens opowiedział historię człowieka, dla którego pieniądz stał się nadrzędną wartością w życiu. Ebenezer Scrooge w dzieciństwie cierpiał prawdopodobnie z dwóch powodów. Pierwszym było odrzucenie go przez ojca, uczył się w szkole z internatem. Zdarzało się nawet, że samotnie spędzał Wigilię Bożego Narodzenia. Jedyną osobą, która otaczała go miłością, była jego siostra. Prawdopodobnie drugim powodem zmartwień było jego ubóstwo. Pracował jako czeladnik w sklepie. Jak wynika z rozmowy młodego Ebenezera z jego narzeczoną, w pewnym momencie fakt, że wcześniej nic nie posiadał, doprowadził go do tego, że zaczął patrzeć na wszystko **przez pryzmat pieniądza**. On stał się

dla niego „złotym cielcem”, któremu postanowił służyć. Kiedy kochająca go dziewczyna starała się mu to uzmysłowić, przyznał w duchu, że tak jest naprawdę. Nie starał się jej zatrzymać, mimo że łączyło ich niegdyś bardzo głębokie uczucie. Już wówczas był „zarażony”. Jego „choroba” to daleko posunięty **materializm**. Wierzył tylko w to, co realne, dlatego długo nie dawał wiary swoim zmysłom, kiedy ukazał mu się duch Marleya. Nazywał święta Bożego Narodzenia bzdurą. **Wierzył tylko w jedno - w moc pieniądza.**

Ta wiara szybko doprowadziła do tego, że **Ebenezer stał się jednym z najbardziej samotnych ludzi, jacy „chodzą po świecie”**. Jego postawa, sposób zachowania, nie tylko odpychały od niego ludzi, ale sprawiały, że miał wielu wrogów. Duch Przyszłych Wigilii pokazał Scrooge'owi, jak zachowywali się ludzie na wiadomość o jego śmierci. Nikt go nie opłakiwał, nikt nie powiedział o nim ani jednego dobrego słowa. W ciągu swojego długiego życia Ebenezer nikomu nie pomógł, nikomu nie ofiarował swojej miłości i przywiązania. Dlatego po śmierci jedynymi ludźmi, którzy znajdowali się w jego domu, byli ubodzy: karawaniarz, posługaczka i praczka. Nie mieli oni skrupułów, aby zmarłego ograbić z przedmiotów znajdujących się w jego pokoju. Zdarli z niego nawet koszulę i koc. **Życie Scrooge'a pozbawione było sensu i celu.** Celem ludzkiego istnienia nie może być gromadzenie pieniędzy. Ebenezer zapomniał, czym jest miłość, przyjaźń. Z powodu skąpstwa nie założył rodziny. Dopiero pod koniec życia uświadomił sobie, że popełniał błędy i dzięki temu zaczął się zmieniać.

Biografia autora

Karol Dickens (czyt. Dikens) urodził się w **1812 r.** w Landport, w Anglii.

Od najmłodszych lat był zmuszony ciężko pracować jako robotnik fabryczny. Marzył, by zostać pisarzem. Wnikliwie obserwował życie ludzi ubogich. Przydało się to podczas współpracy z londyńskimi dziennikami, w których publikował szkice obyczajowe.

Zyskał sławę pisarską już po publikacji pierwszej książki, słynnego *Klubu Pickwicka*, zbioru zabawnych opowieści, bogatego w przedstawione z humorem opisy obyczajów.

Dickens podróżował do Stanów Zjednoczonych i Włoch, co udokumentował w swoich szkicach z podróży. Zmarł w **1870 r.** w Gardhill Place.

Do jego najpopularniejszych powieści należą: *Klub Pickwicka*, *Dawid Copperfield*, *Mała Dorrit*, *Wielkie nadzieje*. Opowieść wigilijna powstała w 1843 r. i należy do cyklu tzw. opowieści gwiazdkowych pisarza.

